

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.9.2013
COM(2013) 621 final

2013/0303 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 718/1999 o ukrepih glede zmogljivosti ladjevja
Skupnosti za pospeševanje prevoza po celinskih plovni poteh**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Uredba Sveta (ES) št. 718/1999 z dne 29. marca 1999 o ukrepih glede zmogljivosti ladjevja Skupnosti za pospeševanje prevoza po celinskih plovni poteh¹ je uvedla regulativni mehanizem za zmogljivost ladjevja, pravilo „staro za novo“, ki je namenjeno preprečevanju pojava ali poslabšanja presežne zmogljivosti ladjevja na trgu celinskih plovni poti v EU. Aprila 2003 se je pravilo „staro za novo“ preoblikovalo v rezervni mehanizem, ki se sproži v primeru resne motnje na trgu, kot je navedeno v Direktivi 96/75/ES².

V skladu s svojimi politikami o zmogljivosti ladjevja so države članice, katerih celinske plovne poti so povezane s potmi v drugi državi članici in katerih ladjevje presega 100 000 ton, na podlagi člena 3 Uredbe (ES) št. 718/1999 ustanovile sklade za celinske plovne poti (v nadaljnjem besedilu: rezervni skladi).

Rezervni skladi se financirajo iz presežnih finančnih sredstev iz projektov strukturnih izboljšav, ki so potekali do 28. aprila 1999, in posebnih prispevkov, prejetih v okviru pravila „staro za novo“. Obsegajo izključno finančne prispevke sektorja prevozov po celinskih plovni poteh, njihova skupna vrednost pa je trenutno približno 35 milijonov EUR.

S skladi upravljajo pristojni organi zadevne države članice v skladu z nacionalno zakonodajo in s svojimi upravnimi sredstvi. Nacionalne organizacije, ki predstavljajo prevoznike po celinskih plovni poteh, so v skladu s členom 3(2) Uredbe (ES) št. 718/1999 vključeni v upravljanje.

V skladu s členom 3(4) in (5) te uredbe se rezervni skladi lahko uporabijo samo v dveh primerih³:

A. V primeru „resne motnje na trgu“ prevozov po celinskih plovni poteh iz člena 7 Direktive 96/75/ES. V tem primeru Komisija na zahtevo države članice sprejme primerne ukrepe, zlasti ukrepe za preprečitev novega povečanja razpoložljive transportne zmogljivosti na zadevnem trgu.

V smislu člena 6 Uredbe (ES) št. 718/1999 je treba ustrezne ukrepe razumeti kot ponovno uveljavitev pravila „staro za novo“ za omejeno obdobje, po možnosti skupaj z ukrepi za strukturno izboljšanje, npr. izplačilom premij za odstranitev tonaže plovil, ki se plačajo iz rezervnih skladov.

B. Če to soglasno zahtevajo organizacije, ki predstavljajo prevoz po celinskih plovni poteh. V tem primeru lahko vsaka država članica sprejme ukrepe iz člena 8 Uredbe (ES) št. 718/1999.

V zvezi s posodobitvijo in prestrukturiranjem ladjevja EU so razpoložljivi ukrepi za vzpostavitev okolju prijaznega in varnega okvira naslednji:

- prevoznikom po celinskih plovni poteh, ki zapuščajo to gospodarsko panogo, olajšati predčasno upokožitev ali prehod v drugo gospodarsko panogo,

¹ UL L 90, 2.4.1999, str. 1-5.

² Direktiva Sveta 96/75/ES z dne 19. novembra 1996 o sistemih najemanja ladijskega prostora in določanja cen v nacionalnem in mednarodnem prevozu po celinskih plovni poteh v Skupnosti, UL L 304, 27.11.1996, str. 12.

³ V Nemčiji in na Nizozemskem prihodke iz skladov kljub temu uporabljajo za podpiranje prevozov po celinskih plovni poteh, zlasti za podporo inovacijam (NL) ali za zagotovitev strokovnega usposabljanja osebja za plovbo po celinskih plovni poteh na plovilu za usposabljanje (DE). Rezervni sklad sam pa ni bil nikoli uporabljen.

- organizirati programe za poklicno usposabljanje ali prekvalifikacijo za delavce, ki to panogo zapuščajo,
- spodbujati zasebne lastnike-prevoznike, da se pridružijo panožnim združenjem,
- spodbujati prilagajanje plovil tehničnemu napredku, da bi se izboljšali obratovalni pogoji in uveljavile zahteve o tehnični varnosti, ter
- izboljšati poklicno usposobljenost osebja za plovbo, da se zagotovita razvoj in prihodnost te panoge.

Do zdaj kapital v rezervnih skladih še ni bil uporabljen. Leta 2009 je Nizozemska obvestila Komisijo o domnevni resni motnji na svojem trgu prevozov po celinskih plovnih poteh in jo zaprosila, da sprejme primerne ukrepe v skladu z Direktivo 96/75/ES (primer A). Vendar iz predloženih podatkov Komisija ni mogla potrditi obstoja resne motnje na trgu v smislu Direktive.

Predstavniške organizacije na ravni EU so se leta 2003 pri Komisiji samo enkrat pozanimale o možnosti uporabe sredstev (primer B). Vendar se je za predvidene ukrepe štelo, da ne spadajo v področje uporabe člena 8 Uredbe (ES) št. 718/1999.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Komisija se je s predstavniškimi organizacijami 11. aprila 2013 posvetovala o razlogih za to, da rezervni skladi kljub slabitvi sektorja še nikoli niso bili uporabljeni, ter o možnih rešitvah. Potrdili so, da ozko področje uporabe člena 8 ovira sprožitev uporabe skladov. Navedli so, da bi podprli razširitev področja uporabe člena tako, da bi se obstoječi ukrepi uporabljali za programe poklicnega usposabljanja ali preusposabljanja za vse člane posadke, ki zapustijo sektor. Besedilo sedanje določbe izključuje lastnike-prevoznike, zaradi česar precejšen delež sektorja ni upravičen za uporabo sredstev za ta namen, čeprav se potrebe po usposabljanju za delavce ne razlikujejo od tistih za druge člane posadke. Deležniki so prav tako menili, da bi bilo treba sprejeti ukrepe za okrepitev poklicnih združenj, ki lahko pomagajo odpravljati razdrobljenost sektorja. Poleg tega so menili, da bi bilo koristno, če bi se dodal ukrep, namenjen inovacijam plovil in njihovi prilagoditvi tehničnemu napredku na področju okoljske učinkovitosti, ki zaostaja za drugimi vrstami prevoza, kar je očitno ob primerjavi emisij v sektorju z emisijami pri drugih vrstah prevoza.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Ukrepi iz člena 8 Uredbe (ES) št. 718/1999 zajemajo samo socialne vidike. Vendar bi se ti ukrepi lahko razširili, zlasti za to, da se poveča obseg programov usposabljanja, okrepijo organizacije sektorja in vzpostavi okvir, ki bi spodbujal inovacije in boljšo okoljsko učinkovitost.

Zato se predlaga, da se ukrepi, predvideni v členu 8, razširijo na:

- zagotavljanje možnosti organiziranja programov poklicnega usposabljanja ali preusposabljanja za vse člane posadke, ki zapustijo sektor, ne samo za zaposlene (ali delavce);
- omogočanje podpore za krepitev strokovnih združenj na ravni Unije ter
- spodbujanje inovacij plovil in njihovega prilagajanja tehničnemu napredku na področju okoljske učinkovitosti.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 718/1999 o ukrepih glede zmogljivosti ladjevja Skupnosti za pospeševanje prevoza po celinskih plovnih poteh

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA -

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 91(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁵,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 718/1999 določa ukrepe glede zmogljivosti ladjevja Unije za plovila, ki se uporabljajo za prevoz blaga po celinskih plovnih poteh v državah članicah.
- (2) V zvezi s posodabljanjem in prestrukturiranjem ladjevja Unije bi bilo treba predvideti socialne ukrepe, ki bi pomagali delavcem, ki želijo zapustiti sektor plovbe po celinskih plovnih poteh ali se usposobiti za druga dela v drugem sektorju, skupaj z ukrepi za spodbujanje ustanavljanja skupin podjetij, izboljšanje usposobljenosti upravljavcev ladij in pospešitev prilagajanja plovil tehničnemu napredku.
- (3) V ta namen bi se rezervni skladi, ustanovljeni v vseh državah članicah, katerih celinske plovne poti so povezane s potmi v drugi državi članici in katerih ladjevje presega 100 000 ton, lahko uporabili, če bi to soglasno zahtevale organizacije, ki predstavljajo prevoz po celinskih plovnih poteh.
- (4) Rezervni skladi, ki obsegajo samo finančne prispevke industrije, niso bili še nikoli uporabljeni.
- (5) Ukrepi v zvezi s posodobitvijo ladjevja EU iz člena 8 Uredbe (ES) št. 718/1999 zadevajo le socialne zadeve. Druge vrste podpornih ukrepov za oblikovanje inovacijam in okolju prijaznega okvira niso zagotovljene.
- (6) Ukrepi v členu 8 Uredbe (ES) št. 718/1999 o programih poklicnega usposabljanja ali preusposabljanja so pomembni za vse člane posadke, ki zapuščajo sektor, vključno z lastniki-prevozniki, in ne samo za tiste, ki so kvalificirani kot delavci.
- (7) Člen 8 Uredbe (ES) št. 718/1999 določa ukrepe, ki spodbujajo lastnike-prevoznike, da se pridružijo panožnim združenjem, ne pa ukrepov, s katerimi bi okrepili organizacije,

⁴ UL C, , str. .

⁵ UL C, , str. .

ki predstavljajo prevoz po celinskih plovnih poteh na ravni Unije, čeprav močnejše organizacije po vsej Uniji lahko pomagajo zmanjšati razdrobljenost sektorja.

- (8) Člen 8 Uredbe (ES) št. 718/1999 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti in ga dopolniti z ukrepi za vzpostavitev programov usposabljanja ali preusposabljanja še za posadko, ki ne šteje za „delavce“ in ki je zapustila panogo, za spodbujanje prevoznikov, da se pridružijo panožnim združenjem, krepitev poklicnih združenj in spodbujanje inovacij plovil ter njihovo prilagajanje tehničnemu napredku na področju okoljske učinkovitosti —

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Člen 8 Uredbe (ES) št. 718/1999 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Brez poseganja v člen 3(5) lahko vsaka država članica sprejme ukrepe, zlasti da:

- prevoznikom po celinskih plovnih poteh, ki zapuščajo to gospodarsko panogo, olajša predčasno upokožitev ali prehod v drugo gospodarsko panogo,
- organizira programe za poklicno usposabljanje ali preusposabljanje za člane posadke, ki to panogo zapuščajo,
- izboljša usposobljenost za plovbo po celinskih plovnih poteh, da bi zagotovila razvoj in prihodnost te panoge.
- spodbuja lastnike-prevoznike, naj se pridružijo panožnim združenjem in okrepijo organizacije, ki predstavljajo prevoz po celinskih plovnih poteh na ravni Unije,
- spodbuja prilagajanje plovil tehničnemu napredku, da bi se izboljšali obratovalni pogoji in uveljavila varnost,
- spodbuja inovacije na področju plovil in prilagajanje plovil tehničnemu napredku na področju okoljske učinkovitosti.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik